

Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság
Fegyelmi tanácsa

Ügyszám: **2023. F.243/5.**

A Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság Fegyelmi tanácsa [...] budapesti ügyvéd ellen folyamatban lévő fegyelmi eljárásban 2023. december 11. napján tartott nem nyilvános tárgyaláson, zárt ülésben meghozta és kihirdette az alábbi fegyelmi

h a t á r o z a t o t :

A Fegyelmi tanács megállapítja, hogy [...] eljárás alá vont ügyvéd **2 (két) rendbeli szándékos** fegyelmi vétséget követett el, ezért

írásbeli megrovás

fegyelmi büntetéssel sújtja.

A Fegyelmi tanács kötelezi az eljárás alá vont ügyvédet arra, hogy 80.000 Ft átalányköltséget 30 napon belül fizessen meg a Budapesti Ügyvédi Kamara pénztárába, vagy banki utalással teljesítse a Budapesti Ügyvédi Kamara bankszámlaszámára.

Indokolás

A bejelentés és az előzetes vizsgálat:

A bejelentő a bejelentésében az eljárás alá vont ügyvéd, mint helyettes kirendelt védő eljárását sérelmezte a fia ellen folytatott büntetőeljárásban.

A vezető fegyelmi biztos az előzetes vizsgálatot hivatalból elrendelte és felhívta az eljárás alá vont ügyvéd figyelmét arra, hogy a vizsgálat lefolytatásához szükséges iratait 8 napon belül köteles, az ügyre vonatkozó észrevételeit pedig jogosult elektronikus úton a kamarának megküldeni. Az eljárás alá vont ügyvéd ennek eleget téve a beadványában fegyelmi felelősségét vitatta, észrevételeket terjesztett elő, illetve iratokat csatolt, valamint indítványozta a fegyelmi eljárás megszüntetését.

A bejelentő e-mail üzenetében a bejelentésében foglalt előadását kiegészítette, további iratot csatolt, illetve felvilágosítást kért.

A fegyelmi biztos az előzetes vizsgálati eljárás eredményeként fegyelmi eljárást kezdeményezett. Álláspontja szerint az eljárás alá vont ügyvéd az Üttv. 32. § (1) bekezdése szerinti ügyfél-azonosítási, valamint az ÜESZ 6.10. pontja szerinti elszámolási kötelezettség megszegésével 2 rendbeli szándékos fegyelmi vétséget követett el.

A tényállás:

Az eljárás alá vont ügyvéd 2023. 05. 09. napján 23.30 órakor - dr. [...] kirendelt védő helyetteseként – a bejelentő fiának gyanúsított kihallgatásán és szembesítésén vett részt a nyomozó hatóság előtt. Az eljárási cselekményeket követően az eljárás alá vont ügyvéd a gyanúsított által megadott telefonszámon 05. 10. napjának hajnali óráiban felhívta a bejelentőt, majd megállapodott vele abban, hogy a folyamatban lévő büntetőeljárásban a továbbiakban meghatalmazott védőként látja el fiának védelmét 800.000 Ft összegű ügyvédi munkadíj ellenében, amely 20 ügyvédi munkaórát foglalt magában. A bejelentő és az eljárás alá vont ügyvéd személyesen nem találkoztak, a közöttük létrejött szerződést e-mail útján továbbították egymásnak, annak aláírására is eltérő időpontban és helyszínen került sor.

Az eljárás alá vont ügyvéd így a megbízás felvétele során nem győződött meg a megbízója személyazonosságáról, az elektronikus úton átvett iratot látta el aláírásával és csatolta a nyomozóhatóság részére. A bejelentő a munkadíj összegéből a részére küldött megbízási szerződés és ügyvédi meghatalmazás aláírásával egy időben, átutalással 200.000 Ft összeget megfizetett.

A bejelentő fiának őrizetbe vételét 2023. 05. 10. napján a délelőtti órákban megszüntették. Ezt követően két nappal, 2023. 05. 12-én a bejelentő fia levélben tájékoztatta az eljárás alá vont ügyvédet, hogy az édesapja által adott megbízásához nem kíván hozzájárulni, az eljárás alá vont ügyvédet eredetileg sem állt szándékában megbízni és felhívta őt a 200.000 Ft összegű munkadíj részlet visszafizetésére.

Az eljárás alá vont ügyvéd válaszelevelében a megbízás felmondását elfogadta, ugyanakkor arra kérte ügyfelét, hogy a megbízást az édesapja mondja fel. Közölte továbbá, hogy a megfizetett 200.000 Ft-ot nem kívánja visszafizetni, ennek indokaként annyit jelölt meg, hogy az elvégzett munkára és a ráfordított időre tekintettel az nem áll módjában. Tételek, óradíjra vetített, vagy egyéb elszámolást sem az ügyfele, sem a bejelentő részére nem küldött. A bejelentő ezt követően e-mail útján az eljárás alá vont ügyvéd megbízását 2023. 05. 24-én felmondta.

A bejelentő nyilatkozata:

A bejelentő a jelen eljárást elindító beadványában az eljárás alá vont ügyvédnek a megbízás létrehozatalára irányuló tevékenységét (is) sérelmezte, előadása szerint ún. „unokázós csalás” áldozata lett, amikor az éjszakai órákban arról értesült az eljárás alá vont ügyvédtől, hogy a fiát őrizetbe vették és kényszerítve érezte magát arra, hogy részére munkadíjat fizessen. Állítása szerint a megbízás aláírására és a pénz kifizetésére nézve az eljárás alá vont ügyvéd sürgetően hatott, ő pedig csupán a fia iránti aggodalom és a hajnali óra okozta állapotja okán engedett a kérésnek.

A fegyelmi biztos a vizsgálati szakaszban ennek megfelelően szélesebb körben, ügyvédhez méltatlan magatartás, illetve kirendelt védőre vonatkozó szabályok megsértése miatt rendelte el az eljárást. Az eljárás alá vont ügyvéd, illetve a bejelentő által csatolt iratokból (papír alapú és elektronikus levélváltások, ügyvédi megbízás és tényvázlat, ügyvédi meghatalmazás) ugyanakkor már a vizsgálati szakaszban egyértelművé vált, hogy az eljárás alá vont a megbízás azonnali létrehozatalára irányuló hajnali eljárása morálisan kifogásolható ugyan, azonban tételes hivatásrendi normát nem sértett, így a fegyelmi biztos az eljárást kezdeményező határozatában az eljárás alá vont ügyvéd terhére a megbízó ügyfél-azonosításának elmulasztását, illetve az elszámolási kötelezettségének megszegését róta. Ezen két fegyelmi vétség vonatkozásában az eljárás alá vont ügyvéd az írásbeli beadványában nem fejtett ki védekezést, ez volt az oka annak is, hogy a fegyelmi tanács tárgyalást tűzött ki az ügyben.

Az eljárás alá vont ügyvéd védekezése:

A tárgyaláson az eljárás alá vont ügyvéd elismerte, hogy az ügyfél-azonosítást nem végezte el, illetve elszámolási kötelezettségének nem megfelelően tett eleget. Kifejtette azt is, hogy – bár álláspontja szerint jogosult volna megtartani a részére átutalt munkadíjat, mert összesen 5 munkaórát okiratszerkesztéssel és jogszabály kutatással eltöltött – hajlandó visszafizetni a bejelentő részére a pénzt a közöttük folyamatban lévő polgári peres eljárásban akkor, ha sikerül ott megállapodniuk, amelynek jelenleg akadályát képezi, hogy bejelentő sérelemdíj iránti igényt is előterjesztett.

A fegyelmi biztos végindítványa:

A fegyelmi biztos végindítványában a fegyelmi eljárást kezdeményező határozatban foglalt tényállást és minősítést változatlan tartalommal tartotta fenn, és az eljárás alá vont ügyvéddel szemben írásbeli megrovás fegyelmi büntetés kiszabására tett indítványt.

A Fegyelmi Tanács döntése és jogi indoka:

Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (Üttv.) 1. § (3) bekezdése értelmében az ügyvédi tevékenység gyakorlójának az ügyvédi tevékenységet lelkiismeretesen, a legjobb tudása szerint, a jogszabályok megtartásával kell gyakorolnia.

Az Üttv. 32. § (1) bek. szerint: a jogi tanácsadásra adott megbízás kivételével a megbízási szerződés megkötése előtt a megbízott, valamint a munkáltatója és harmadik személy közötti szerződés ellenjegyzését megelőzően a kamarai jogtanácsos (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban együtt: ügyvéd) elvégzi az ügyfél, a kamarai jogtanácsos a munkáltatójával szerződő személy, illetve az ezek képviselőjében eljáró személy azonosítását.

Ugyanezen törvényi szakasz (5) bekezdése szerint: ha a természetes személy ügyfél azonosítása elháríthatatlan külső akadályba ütközik, az a megbízási szerződés megkötését nem zárja ki, azonban a külső akadály megszűnését követően a megbízott az ügyfél azonosítását haladéktalanul köteles elvégezni.

A fegyelmi tanács egyetért a fegyelmi biztossal abban, hogy a 2023. 05. 09. napján történt éjszakai gyanúsított kihallgatás és az őrizetbe vétel ténye nem tette szükségessé azt, hogy az eljárás alá vont ügyvéd telefonon, a személyes találkozást mellőzve kössön megbízást a bejelentővel. Olyan eljárási cselekmény a büntető ügyben ebben a szakaszban nem volt várható, amely a meghatalmazás soron kívüli benyújtását – és ezzel az ügyfél-azonosítás elvégzésének mellőzését – indokoltá tette volna, arra lett volna lehetősége az eljárás alá vont ügyvédnek a nappali órákban, az irodájában fogadva az ügyfelét, megbeszélve vele a megbízás részleteit és meggyőződve a személyazonosságáról.

Az eljárás alá vont ügyvéd részére a törvény által előírt kötelezettségen felül egyfajta védelmet is jelentett volna, ha meggyőződik róla, hogy a megbízását a Be. 45. § (1) bekezdése szerinti személy adta a részére, hiszen amennyiben a nem előtte aláírt okiratról esetlegesen utóbb kiderül, hogy az azon található aláírás nem a jogosulttól származik, úgy védői jogállásának elvesztésén túl esetleges büntetőjogi felelőssége is megalapozódhatott volna. Említést érdemel az a körülmény is, hogy amennyiben a gyanúsított kifejezett kérésére és beleegyezésével történt volna meg az eljárás alá vont ügyvéd megbízása, úgy annak sem lett volna akadálya, hogy személyesen tőle, a nyomozati cselekményeket követően vegyen fel megbízást az eljárás alá vont ügyvéd és azt rögtön csatolja a hatóság részére. *(Be. 155. § (4) bekezdése: Nem kell alkalmazni az elektronikus kapcsolattartás szabályait a személyes jelenléttel járó eljárási cselekmény során benyújtott beadvány esetén, ideértve a védő és a jogi képviselő részére az eljárási cselekmény helyszínén, valamint az eljárási cselekmény során adott eredeti meghatalmazás azonnali benyújtását is.)*

Az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól szóló 6/2018. (III. 26.) MÜK szabályzat (ÜESZ) 6.10 pontja alapján: ha a megbízás a teljesítése előtt szűnik meg, a megbízott köteles a már átvett megbízási díjjal írásban elszámolni, a megbízás megszűnéséig végzett munkával arányos felvett megbízási díjat azonban visszatarthatja. Az elszámolási kötelezettség teljesítését nem érinti, ha annak tartalmát a megbízó vitatja. Vita esetén a megbízottnak az elszámolás tényét kell igazolnia.

A fegyelmi tanács ezen a ponton ismételten osztotta a fegyelmi biztos azon álláspontját, miszerint kötelező előírás - azon túl, hogy írásban kell készülnie - nincsen arra, hogy az elszámolásnak pontosan milyen tartalommal kell bírnia, de valamilyen formában abból ki kell derülnie, hogy a megbízási díjért cserében milyen munkát végzett el a megbízott ügyvéd. A tárgyaláson feltett kérdésekre az eljárás alá vont ügyvéd előadta, hogy az általa kifejtett 5 óra munkavégzés miatt tartotta indokoltnak a részére megfizetett munkadíj visszatartását, amely munkavégzés keretében jogszabályt tanulmányozott, illetve okiratokat készített. Azt, hogy a megbízási díj jár-e, vagy sem, nem feladata a fegyelmi tanácsnak eldönteni (jelen ügy kapcsán is polgári per van folyamatban, hogy a bíróság döntsön ebben a kérdésben), ugyanakkor az elszámolási kötelezettséget hivatásrendi norma írja elő, azt pedig az eljárás alá vont ügyvéd is elismerte, hogy megbízója részére elmulasztotta tételesen, írásban teljesíteni. Ennek hiányában kétséget kizáróan megállapítható volt a felelőssége a fegyelmi vétség elkövetésében.

Az Üttv. 107. § a) pontja értelmében fegyelmi vétséget követ el az ügyvéd, ha az ügyvédi tevékenység gyakorlása során az e tevékenység gyakorlásából eredő, jogszabályban, a Magyar Ügyvédi Kamara Alapszabályában és a területi kamara alapszabályában (a továbbiakban együtt: alapszabály), vagy etikai szabályzatban meghatározott kötelességét szándékosan vagy gondatlanságból megszegi.

Figyelemmel az eljárás alá vont ügyvédnek a tárgyaláson tett, fegyelmi felelősségének elismerésére is kiterjedő nyilatkozatára, a fegyelmi tanács a fegyelmi eljárást kezdeményező határozatban foglaltakkal egyezően azt állapította meg, hogy az eljárás alá vont ügyvéd az ügyfél-azonosítás, illetve az elszámolási kötelezettség szabályainak megsértésével megszegte a hivatkozott normákban foglalt rendelkezéseket, amellyel 2 rendbeli szándékos fegyelmi vétséget valósított meg.

A fegyelmi tanács a büntetést az ügy összes körülményére tekintettel az Üttv. 108. § a) pontja és a 109. § (1) bekezdése alapján állapította meg az általa mérlegelt alábbi szempontok és a fokozatosság elvének figyelembe vételével.

A joghátrány alkalmazása körében a fegyelmi tanács enyhítő körülményként értékelte az eljárás alá vont ügyvédnek a tárgyaláson tett ténybeli és felelősségét is elismerő nyilatkozatát, továbbá azt, hogy az elkövetéskor igen csekély ügyvédi tapasztalattal rendelkezett, amely a mulasztással elkövetett fegyelmi vétségek esetén fokozott jelentőséggel bír. Súlyosító körülményt a fegyelmi tanács nem észlelt.

Mindezek alapján a fegyelmi tanács álláspontja szerint – egyezően a fegyelmi biztos indítványával – az írásbeli megrovás fegyelmi büntetés is elegendő visszatartó erővel bír a jelen ügyben, figyelemmel a fentebb hivatkozott enyhítő körülményekre. Ezzel a fegyelmi tanács kifejezi helytelenítését az elkövetett fegyelmi vétségek miatt, egyben felhívja az eljárás alá vont ügyvéd figyelmét arra, hogy a jövőben tartózkodjon azok, vagy más vétség elkövetésétől, illetve fokozottan ügyeljen a hivatásrendi szabályok betartására.

A fegyelmi tanács az eljárás alá vont ügyvédet - felelősségének megállapítására tekintettel - az Üttv. 142. § (2) bekezdése, valamint a FESZ 40. 1. a) és 40. 2. a) pontja alapján kötelezte a fegyelmi eljárás átalányköltségének megfizetésére.

Felhívja a Fegyelmi tanács az eljárás alá vont ügyvéd figyelmét az Üttv. 22. § (1) bekezdés g) pontjában és a 149. § (1) bekezdés b) pontjában, valamint (6) bekezdésében foglaltakra, különös tekintettel arra, hogy a végrehajtható (jelen esetben a költség vonatkozásában végrehajtható) fegyelmi határozatból fakadó fizetési kötelezettség felszólítás ellenére történő nem teljesítése a kamarai tagság megszüntetését eredményezi.

A Fegyelmi Tanács határozata 2024. február 1. napján jogerős és végrehajtható.

(Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság – 2023. F. 243.)